

мнима девственост – махат се фиби, гривни, пръстени, обеци, ноктите се изрязват ниско. Младите влизат облечени само с новите ризи, като момчето също е проверено за остри предмети. Оглеждат се и дрехите им, за да няма по тях нещо завързано, да няма направена магия „да нямат живот“, да се разделят или пък зетят да не може да изпълни съпружеските задължения.

По време на своджането при циганите християни от Силистра музиката не свири, „пази се тишина, за да ни съ сепне зетя и да ни може да свърши работа, че е голям срам“. Гостите на фичерите от Старозагорско са в съседната стая наострили слух, надничат през прозорците, с нетърпение очакват резултата. Не дочакват до сутринта, за да се разбере какъв е той. След „като си свършат работата“, младоженците излизат и свекървата първа взема чаршафа и го показва на гостите. С капка ракия върху кървавото петно се доказва, че момичето е девствено и настъпва всеобща радост. Момчето е свършило както трябва „работата“, то вече е мъж. Особено доволни са момковите родители, че са улучили „хубаво момиче, опазило се е“. Израз дава свекървата, която танцува пред всички с „честта“. При бургуджиите тя я изнася привързана на гърба и я показва пред очакващите гости, танцувайки. В кардарашките фамилии това прави мома от мъжката страна, която мята ризата през рамото си и също танцува с нея. Софийските звънчари изнасят „честта“ на сито, покрито със забрадка (Иванова, Кръстев 2011: 170). Свекървата или зълвата играят с чаршафа на младоженците – ловари, лаяши, тракийски калайджии. Понякога се прави шествие с факли и червени цветя до дома на майката на булката – калайджиите от Северозападна България. Рударите тропат с тенджери (Марушиакова, Попов 1993: 187).

„Аз си знам момиче си е, даде си го. Старите хора гледат – лелите, свекървата, зълвите. Крият си го. В сватбата отгоре на чеиза слагаме чаршафа в сито и една червена забрадка покриваме го и отгоре на чеиза. И който иска да види, да кажем ти си възрастна, идваш, хвърляш здравеца и гледаш и пак покриваш. Мъжете не гледат. Само жени, и то възрастни жени. Която не е млада, има интерес, гледат го. Хвърлят здравец и стотинки – и така, за здраве. Тайна си правим. Да не виждат всички. Срамота е“ (ж., 55 г., въглищари, Дорково, Велинградско).

Кюстендилските ерлии „... Първо слагат мъжа и жената да лежат заедно, да лежат на едно легло на бел чаршаф. И се събират семействата си да ядат, докато станат младите, да има червено петно. И на другия ден се взема брашно за погачи и вода. И тя влиза, разсипва водата и слага погачите – значи е била чиста, значи е била честна. И се радват. Първо на момата слагат да хапне. А онова, червеното, на тепсия го показват на всички и пият ракия“ (м., 76 г., Кюстендил) (цит. по Петрова, Антонова, Пенчева 2004: 151). „Къде ви сложиха да спите – В катуна, там, в дъното... Да, да .. още ми седи ризата. Колко капна, три